

Prijedlog drugog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2017.

Kratki vodič

Prosinac, 2017.

NAKLADNIK

Grad Zagreb, Trg S. Radića 1, Zagreb

ZA NAKLADNIKA

Gradski ured za financije Grada Zagreba

PRIREDIO

Institut za javne financije, Zagreb

GRAFIČKI DIZAJN I PRIPREMA

Bachrach & Krištofić

NJI₃

ISBN 978-953-7479-79-4

Svrha ovog kratkog vodiča je predočiti zainteresiranim osnovne informacije o predloženim izmjenama i dopunama, odnosno **rebalansu** proračuna Grada Zagreba koji se upućuje na sjednicu Gradske skupštine 21. prosinca 2017.

Gradska je skupština 20. prosinca 2016. usvojila [Proračun Grada Zagreba za 2017.](#) u iznosu od 9,05 mlrd. kn prihoda i 9,07 mlrd. kn rashoda. Radi manjih usklađivanja planiranih rashoda sa zahtjevima gradskih upravnih tijela, gradonačelnik je 27. veljače 2017. donio prvi [Zaključak o preraspodjeli sredstava planiranih u Proračunu Grada Zagreba za 2017.](#), a zatim je 19. lipnja 2017. donesen i drugi [Zaključak o preraspodjeli sredstava planiranih u Proračunu Grada Zagreba za 2017.](#) Tim se zaključcima ukupno planirani iznos proračuna od 20. prosinca 2016. nije mijenjao, već su samo preraspodijeljeni rashodi među već postojećim proračunskim stavkama, prema zahtjevima gradskih upravnih tijela. Potom je 26. listopada 2017. Gradska skupština usvojila prvi rebalans proračuna za 2017., tj. [Odluku o izmjenama i dopunama Proračuna Grada Zagreba za 2017.](#) Tim prvim rebalansom proračunski prihodi su smanjeni za 70 mil. kn (0,8%) na 8,98 mlrd. kn, a rashodi za 65 mil. kn (0,7%) na 9 mlrd. kn. Sada se na sjednicu Gradske skupštine 21. prosinca 2017. upućuje prijedlog drugog rebalansa proračuna za 2017.

Potreba za drugim rebalansom, nepuna dva mjeseca nakon prvoga, nastala je zato što:

- je Gradska skupština na šestoj sjednici od 30. studenoga 2017. donijela Zaključak o prodaji nekretnina Zagrebačkom holdingu d.o.o. za izgradnju druge faze naselja Podbrežje za 183,6 mil. kn;
- se procjenjuje da će prihodi od poreza i prireza na dohodak u 2017. biti manji od planiranih, a to će rezultirati većim pomoćima po osnovi kompenzacijskih mjera i većim pomoćima izravnanja za decentralizirane funkcije.

rebalans

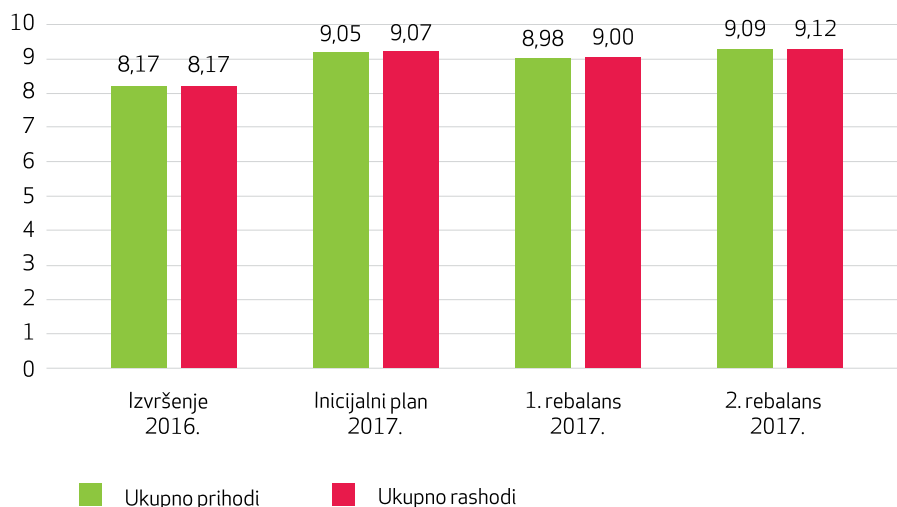
izmjena proračunskih iznosa, odnosno njihovo smanjenje i/ili povećanje u odnosu na planirane iznose.

Na mrežnim stranicama Grada dostupan je prijedlog drugog rebalansa, odnosno [Odluka o izmjenama i dopunama Proračuna Grada Zagreba za 2017.](#), a za razumijevanje tog dokumenta i gradskog proračunskog procesa općenito, zainteresirani mogu koristiti i [Vodič kroz proračun Grada Zagreba](#) (s općim informacijama o gradskom proračunu i proračunskom procesu), [Kratki vodič kroz izglasani proračun Grada Zagreba za 2017.](#) i [Kratki vodič kroz prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba iz listopada 2017.](#)

U nastavku slijedi kratki prikaz ključnih promjena prihoda i rashoda koje se predlažu ovim drugim rebalansom.

PLANIRANI PRIHODI I RASHODI

Drugim se rebalansom 2017., predlaže **povećanje prihoda proračuna** za 114 mil. kn (1,6%) **na 9,09 mlrd. kn**, te **povećanje rashoda** za 114 mil. kn (1,6%) **na 9,12 mlrd. kn** (grafikon 1).

Grafikon 1: Prihodi i rashodi proračuna Grada Zagreba 2016.-17. (u mlrd. kn)*

*S vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika i rashodima financiranim iz tih prihoda.

Gradski proračun sadrži **prihode i rashode svih 325 gradskih proračunskih korisnika**, odnosno institucija koje je Grad osnovao, koje većim dijelom financira i koje su navedene u [Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika](#). To su, primjerice, javnozdravstvene ustanove (domovi zdravlja, poliklinike, bolnice, zavodi), predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove, ustanove socijalne skrbi, Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba, Zavod za prostorno uređenje, Javna ustanova Maksimir, Zoološki vrt, Ustanova za upravljanje sportskim objektima i dr. Uključivanjem vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u proces planiranja i izvještavanja, postiže se transparentnost i cjelovitost u izvještavanju o svim prihodima i primitcima proračuna i proračunskih korisnika.

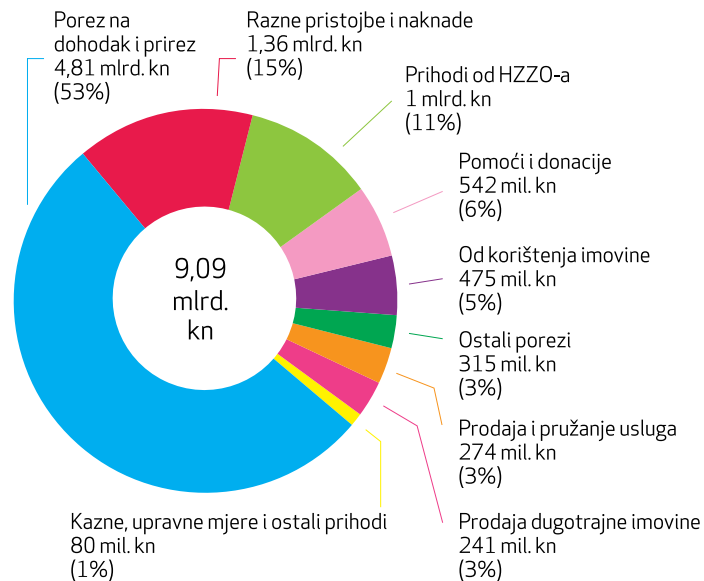
Postoje i [trgovačka društva koja je Grad osnovao](#) za obavljanje javnih službi i djelatnosti u javnom interesu (npr. Zagrebački holding), no ona se ne financiraju većim dijelom iz gradskog proračuna, odnosno nisu proračunski korisnici, pa se njihovi prihodi i rashodi ne prikazuju u gradskom proračunu.

REBALANSOM PLANIRANI PRIHODI

Rebalansom se planiraju **ukupni prihodi od 9,09 mlrd. kn** (grafikon 2), od čega će se više od polovice prikupiti od **poreza i prireza na dohodak (4,81 mlrd. kn)**. Slijede prihodi od raznih **pristojbi i naknada** u iznosu od 1,36 mlrd. kn, uglavnom od komunalnih doprinosa i naknada (850 mil. kn), zatim **prihodi proračunskih korisnika od HZZO-a** za pružene zdravstvene usluge (otprilike 1 mlrd. kn), razne **pomoći i donacije** (542 mil. kn) te prihodi od **korištenja gradske imovine** (475 mil. kn, najvećim dijelom od naknada za uporabu javnih cesta pri registraciji vozila, te zakupa poslovnih prostora, terasa, parkirališnih mjesta i sl.).

Svaka će zaposlena osoba tijekom 2017. u gradski proračun prosječno mjesečno uplatiti 997 kn poreza i prireza na dohodak.

Grafikon 2: Prihodi proračuna Grada Zagreba, drugi rebalans 2017.*

* S vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika.

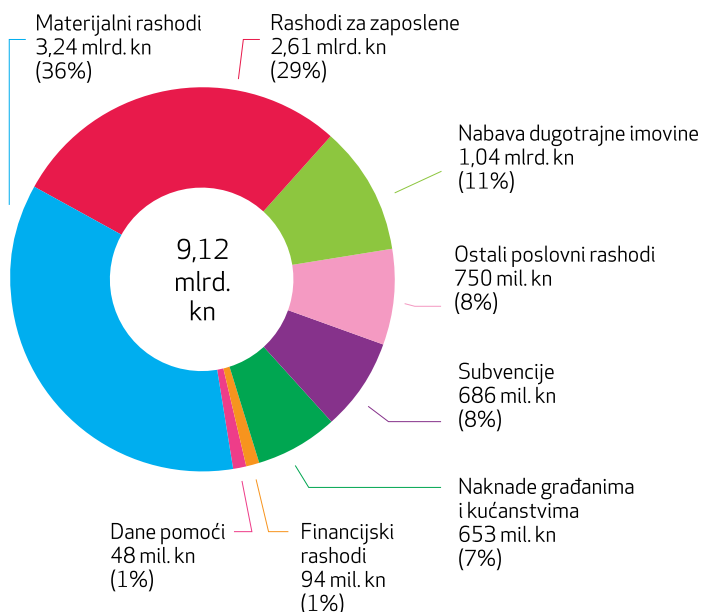
Značajnije razlike u prihodima prvog i drugog rebalansa za 2017.

Drugim rebalansom se predlaže **povećanje prihoda za 114 mil. kn (1,6%)**, pri čemu bi se najviše – **za 163 mil. kn (210%)** – trebali **povećati prihodi od prodaje dugotrajne imovine**. Gradska Skupština usvojila je 30. studenoga 2017. Zaključak o prodaji nekretnina Zagrebačkom holdingu d.o.o. za izgradnju druge faze naselja Podbrežje po cijeni od 183,6 mil. kn. Istovremeno se očekuju manji prihodi od prodaje zemljišta za 20,6 mil. kn.

Očekuje se **smanjenje prihoda od poreza na dohodak i prireza** u iznosu od **115 mil. kn (2,3%)** zbog izmjena Zakona o porezu na dohodak koje su stupile na snagu 1. siječnja 2017., te **povećanje prihoda od pomoći iz državnog proračuna za 66 mil. kn (22%)**, od čega se najveći dio (59 mil. kn) odnosi na pomoć koja se Gradu – upravo zbog navedenih izmjena Zakona o porezu na dohodak – isplaćuje u visini razlike između prihoda od poreza na dohodak koje je ostvarivao tijekom 2016. i 2017. te 7 mil. kn pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije (također zbog smanjenih prihoda od poreza na dohodak u 2017.).

REBALANSOM PLANIRANI RASHODI PO VRSTAMA

Rebalansom se predlažu **ukupni rashodi od 9,12 mlrd. kn**, što je za 114 mil. kn povećanje u odnosu na trenutni plan, odnosno prvi rebalans (grafikon 3).

Grafikon 3: Rashodi proračuna Grada Zagreba po vrstama (ekonomska klasifikacija), drugi rebalans 2017.*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

Materijalni rashodi (3,24 mlrd. kn) se najvećim dijelom odnose na tekuća i investicijska održavanja objekata komunalne infrastrukture (npr. održavanje javnih površina, javne rasvjete, cesta, groblja i krematorija) i objekata gradske uprave i gradskih proračunskih korisnika, ali i na uredski materijal, energiju i usluge (primjerice, telefona, pošte, prijevoza, informiranja), neophodne za funkcioniranje gradskih upravnih tijela i gradskih proračunskih korisnika.

Rashodi za zaposlene (2,61 mlrd. kn) odnose se na plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlene. Od toga je 1,67 mlrd. kn za 11,9 tisuća zaposlenih u upravnim tijelima i proračunskim korisnicima čiji se zaposlenici ne financiraju iz vlastitih sredstava (npr. dječji vrtići, muzeji), te 945 mil. kn za 6,5 tisuća zaposlenih u proračunskim korisnicima čiji se zaposlenici financiraju iz vlastitih sredstava (npr. bolnice, poliklinike, domovi zdravlja). Tu su i rashodi za zaposlene na projektima koji se financiraju iz sredstava EU-a.

Za **nabavu dugotrajne imovine** planira se utrošiti oko 1,04 mlrd. kn za ceste, komunalnu infrastrukturu, poslovne i ostale građevinske objekte te opremu u školstvu, zdravstvu, ustanovama socijalne skrbi i slično. Najveći dio – u iznosu od 518 mil. kn – realizirat će se putem Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, a prema [Programu radova kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti za 2017.](#) i [Programu radova na području prometa i komunalnog gospodarstva za 2017.](#) koji se nisu mijenjali od prošlog rebalansa.

Ostali poslovni rashodi u iznosu od 750 mil. kn najvećim dijelom podrazumijevaju tekuće donacije i kapitalne pomoći. Tekuće donacije (497 mil. kn) se odnose na sufinanciranje sporta (219 mil. kn), vjerskih i privatnih vrtića i škola (96 mil. kn), kulture (npr. knjižnice, muzeje, kazališta, glazbenu, likovnu, filmsku djelatnost) te neprofitnih organizacija (udruge, socijalni i razvojni programi i slično). Najznačajnije se kapitalne pomoći odnose na financiranje projekta otpadnih voda (112 mil. kn), obnovu i rekonstrukciju voznog parka ZET-a (62 mil. kn), Centar za gospodarenje otpadom (4 mil. kn), sufinanciranje projekata trgovačkih društava u javnom sektoru (3 mil. kn) i prijevoz osoba s invaliditetom (2 mil. kn).

Subvencije od 686 mil. kn namijenjene su poticanju proizvodnje i usluga trgovačkih društava, obrtnika, poljoprivrednika, te malih i srednjih poduzetnika. Najveći se dio odnosi na javni gradski prijevoz, odnosno ZET (534 mil. kn), zakupninu dvorane Arena (56,5 mil. kn), poticanje razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva (36 mil. kn) te za zapošljavanje osoba s invaliditetom (29 mil. kn).

Značajnije razlike u rashodima prvog i drugog rebalansa za 2017.

U skladu s predloženim povećanjem prihoda, drugim se rebalansom predlaže i **povećanje ukupnih rashoda za 114 mil. kn (1,6%)**. **Najznačajnije povećanje predlaže se za materijalne rashode u iznosu od 75,7 mil. kn (3%)**, pri čemu se najviše povećavaju rashodi za usluge tekućeg održavanja koje su obavile podružnice Zagrebačkog holdinga d.o.o. – Zagrebačke ceste, Zrinjevac i Čistoća.

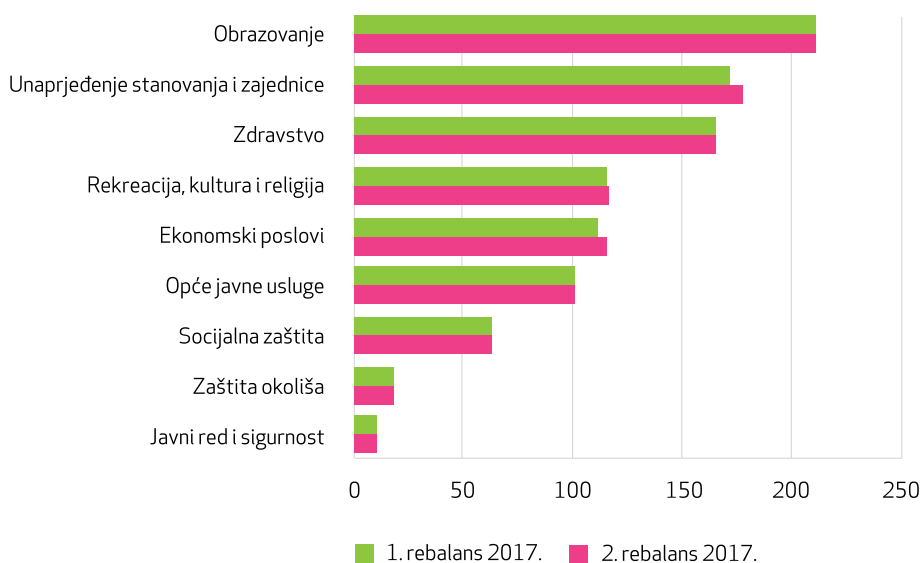
Subvencije se povećavaju za 34,5 mil. kn (5,3%) zbog predloženog povećanja subvencija ZET-u u iznosu od 40 mil. kn za sufinanciranje poslovnih rashoda. Istovremeno se planira i smanjenje subvencije za zakupninu dvorane Arena od 5,5 mil. kn.

Predlaže se i **povećanje ostalih poslovnih rashoda u iznosu od 13 mil. kn (1,8%)**, od čega se najveći dio odnosi na sufinanciranje sporta (11 mil. kn), za Ustanovu za sveobuhvatnu skrb o hrvatskim braniteljima (1 mil. kn) te za međunarodnu, međužupanijsku i međugradsku suradnju (0,9 mil. kn).

Rashodi za nabavu dugotrajne imovine – uglavnom građevinskih objekata – **smanjuju se za 20,3 mil. kn (2,5%)**.

REBALANSOM PLANIRANI RASHODI PO NAMJENI

Drugim se rebalansom **po stanovniku** planira **prosječno mjesečno trošiti 978 kn**, odnosno **12 kn više** nego što je planirano prvim rebalansom (grafikon 4). Najviše za obrazovanje (211 kn), usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice (178 kn), zdravstvo (165 kn), rekreaciju, kulturu i religiju (116 kn) i ekonomske poslove (115 kn). Prosječna mjesečna potrošnja po stanovniku najviše će se povećati za usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice (za 6 kn) i za ekonomske poslove (za 4 kn).

Grafikon 4: Prosječna mjesečna potrošnja po namjeni, po građaninu (funkcijska klasifikacija), 2017. (u kn)*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

Rashodi za obrazovanje odnose se na predškolsko obrazovanje (za zaposlenike u gradskim vrtićima, subvencioniranje povlaštenih cijena gradskih vrtića), te osnovno i srednjoškolsko obrazovanje (uključujući dio plaća za zaposlene, npr. produženi boravak, te materijalne rashode i nabavu dugotrajne imovine).

Usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice uglavnom se odnose na održavanje gradske imovine i javnih površina (ulična rasvjeta i dr.).

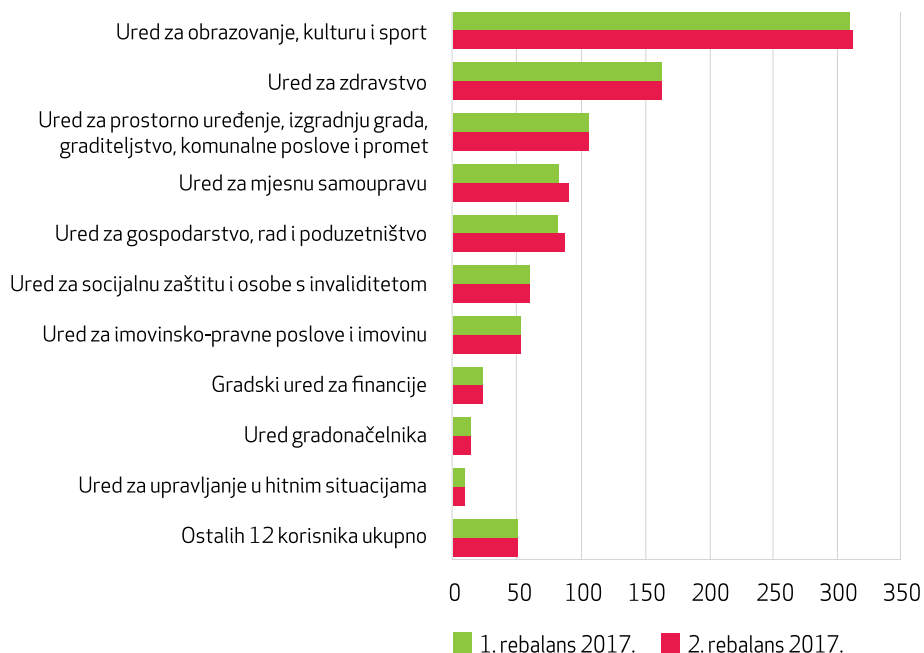
Rashodi za zdravstvo odnose se na zdravstvenu zaštitu, izradu i provedbu programa i strategija zdravstvene zaštite, promicanje zdravlja te prevenciju i suzbijanje ovisnosti, potpore zdravstvenim programima i projektima udruga i drugih oblika organiziranog zdravstvenog djelovanja i rada, koordinaciju i kontrolu zdravstvenih ustanova u vlasništvu Grada.

Rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju odnose se na financiranje kulturnih ustanova, pomaganje raznih kulturnih programa i djelatnosti, sufinanciranje sporta, subvencije za zakupninu dvorane Arena i sl.

Ekonomski poslovi uglavnom se odnose na javni gradski prijevoz, gradnju i održavanje cesta, poljoprivredu i turizam.

REBALANSOM PLANIRANI RASHODI PO KORISNICIMA

Tri najznačajnija ureda – za obrazovanje, kulturu i sport, za zdravstvo te za prostorno uređenje, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet – zajedno bi trebala potrošiti otprilike **60%** proračunskih sredstava, odnosno **prosječno 581 kn mjesečno po svakom građaninu**.

Grafikon 5: Prosječna mjesečna potrošnja po korisnicima, po građaninu (organizacijska klasifikacija), 2017. (u kn)*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

RAČUN FINANCIRANJA I DUG

Za razliku od pojmova *prihodi* i *rashodi* koji se koriste u računu prihoda i rashoda za poslovanje te prodaju i nabavu dugotrajne imovine, u računu financiranja se za financijsku imovinu, uzimanje, davanje i otplate zajmova koriste pojmovi *primitci* i *izdatci*. *Primitci* su priljevi novca, npr. vraćene glavnice po danim zajmovima, od prodaje dionica i obveznica, novac od zaduživanja, a *izdatci* su odljevi sredstava po tim kategorijama. Razlika primitaka i izdataka je *neto financiranje*, tj. iznos jednak višku/manjku iz računa prihoda i rashoda.

Direktan dug je zbroj svih proračunskih manjkova (deficita) iz tekućeg i ranijih razdoblja financiranih zaduživanjem.

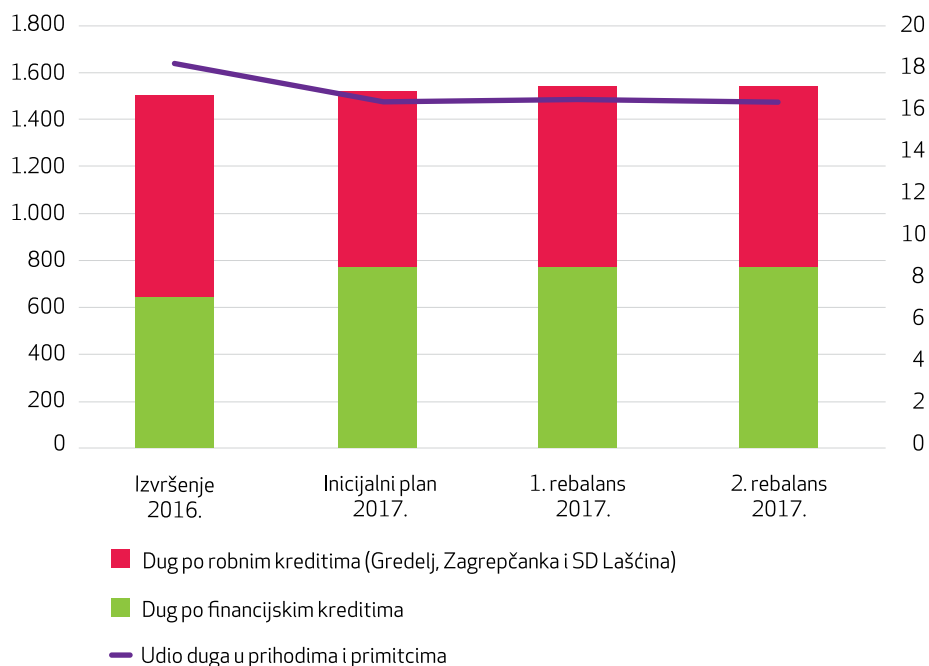
	Izvršenje 2016.*	Inicijalni plan 2017.	1. rebalans 2017.	2. rebalans 2017.
Račun prihoda i rashoda				
Ukupni prihodi	8.169,7	9.050,3	8.980,5	9.094,5
Ukupni rashodi	8.168,4	9.068,2	9.003,0	9.117,0
Manjak/višak	1,3	-17,9	-22,5	-22,5
Račun financiranja				
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	221,3	290,1	290,1	290,1
Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova	282,8	272,2	267,6	267,6
Neto financiranje	-61,5	17,9	22,5	22,5

Tablica 1: Račun prihoda i rashoda i račun financiranja, 2016.–17. (u mil. kn)*

*S vlastitim i namjenskim приходima i primitcima proračunskih korisnika i rashodima i izdancima financiranim iz tih prihoda i primitaka.

U odnosu na prvi rebalans, račun financiranja ostaje nepromijenjen, tj. planira se ukupno 290,1 mil. kn primitaka, od čega se najveći dio (288,6 mil. kn) odnosi na primitke od zaduživanja. Istovremeno se 267,6 mil. kn izdataka planira za financijsku imovinu i otplate postojećeg duga.

Budući da se ne mijenja račun financiranja u odnosu na prvi rebalans, ne mijenja se niti projekcija gradskog duga u apsolutnom iznosu – **direktan dug se u 2017. planira na oko 1,55 mlrd. kn.** Istovremeno se u 2017., zbog planiranih povećanja prihoda, **udio duga u ukupnim приходima i primitcima smanjuje sa 16,7 na 16,5%.**

Grafikon 6: Dug Grada Zagreba (u mil. kn, lijeva skala) i udio duga u proračunskim prihodima i primitcima (u %, desna skala), 2016.-17.*

*U prihode i primitke uključeni su vlastiti i namjenski prihodi i primitci proračunskih korisnika.

Uz direktan dug prikazan na grafikonu 6, Grad je potencijalno – kroz dana jamstva – izložen i **indirektnom dugu od 2,4 mlrd. kn** (25,4% ukupnih prihoda i primitaka planiranih u 2017.). Od toga se najveći dio (2,3 mlrd. kn) odnosi na jamstvo za obveznice Zagrebačkog holdinga, izdane za refinanciranje duga iz 2007. Te su obveznice izdane u dvije tranše (1,8 mlrd. kn sredinom 2016. te još 500 mil. kn u srpnju 2017.), a Grad je za to jamstvo dobio suglasnost ministra financija.

ŠTO GRAĐANI MOGU UČINITI?

Gradska će skupština – kao predstavničko tijelo građana – 21. prosinca 2017. raspravljati o drugom po redu rebalansu proračuna za 2017. Riječ je o otprilike 9,1 mlrd. kn prihoda i rashoda. Drugim se rebalansom – u odnosu na prvi – predlaže povećanje prihoda i rashoda proračuna za 114 mil. kn (za 1,6%). Svaka zaposlena osoba u proračun prosječno mjesečno uplaćuje 997 kn poreza i prireza na dohodak, a Grad po svakom stanovniku prosječno mjesečno troši 978 kn.

Na temelju ovog kratkog vodiča, te uz pomoć [Kratkog vodiča kroz izglasani proračun Grada Zagreba za 2017.](#), [Kratkog vodiča kroz prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba iz listopada 2017.](#) i [Vodiča kroz proračun Grada Zagreba](#), zainteresirani mogu analizirati Proračun Grada Zagreba – inicijalni plan iz prosinca 2016., preraspodjelu iz lipnja 2017., prvi rebalans iz listopada 2017. te izmjene koje se predlažu drugim rebalansom. Cilj je svih ovih vodiča da zainteresirani što bolje razumiju proračun i rasprave koje će se 21. prosinca voditi u Gradskoj skupštini.

KORISNE MREŽNE STRANICE

[Grad Zagreb](#) – Službene stranice Grada Zagreba

[Grad Zagreb – Financije](#) – Gradski proračun,
kreditne ocjene Grada, obrasci

[Gradski ured za financije](#) – Kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradski uredi, zavodi i službe](#) – Detaljni podatci, kontakti,
nadležnosti, poslovi

[Gradska skupština](#) – Ustrojstvo, nadležnosti, radna tijela, propisi

[Gradske četvrti](#) – Osnovni podatci, granice područja, tijela, ovlasti

[Mjesni odbori](#) – Granice područja, sjedišta, tijela, ovlasti

[Zagrebački holding](#) – Ustrojstvo, usluge, aktualnosti, kontakti

[Službeni glasnik Grada Zagreba](#) – Svi gradski propisi

[Ministarstvo financija – lokalni proračuni](#) – Arhiva proračuna svih
općina, gradova i županija

[Zakon o proračunu](#) – Zakoni i propisi vezani uz proračun

[Institut za javne financije](#) – Transparentnost proračuna županija,
gradova i općina

PRETHODNO OBJAVLJENI VODIČI

Vodič kroz proračun Grada Zagreba

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2014. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog prvog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič